

БЪЛГАРИСТИ

29

и българисти

Издание
на Съвета по българистика
при Министерство на образованието и науката

ме някои събития от живота на Л. Милетич, сведенията за които са унищожени заедно с личния му архив при бомбардировките над София през 1944 година.

От друга страна, автобиографизмът в писмата е неотделим от културния биографизъм на епохата. В този смисъл те компенсират липсващата на официалната история автентичност на оценките за този драматичен период.

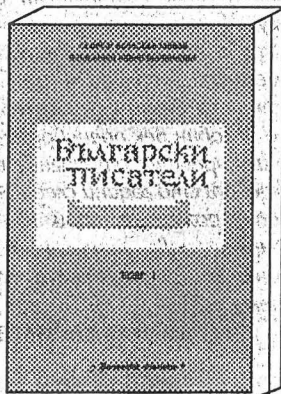
Особено интересни за съвременния читател са писмата, които разкриват политическите възгледи на Л. Милетич по въпросите на националноосвободителната идеология и практика на ВМРО и ВМК, оценките му за Илинденско-Преображенското въстание и войните, в които България последователно участва в началото на века.

Настоящото издание се осъществява в момент, когато в българската обществена интересът към мемоарните, епистоларните, автобиографичните и други типове персоналистични ракурси към проблемите на историята нараства.

Едва в този контекст може да се оцени по достойнство както научно-познавателното, така и социално-терапевтично значение на „Писмата“, които са поредното предизвикателство към наличните институционализирани образи на миналото.

Стоян ПЕТКОВ

Основа за история и речник

КОНСТАНТИНОВ, Георги, Божанка Константинова. Български писатели и творци на литературата за деца и юноши. Т. I., „Зелена вълна“ С., 1996.

The book represents the whole volume of the Bulgarian literature for children – from Paisii Hilendarski to the 50-ies of our century. There is an overall conception of its development, based on its own internal logic and on the logic of our general literary development. The book shows what is nationally valuable, apart from foreign literary influence and even European oriented trends. It keeps to the true subjects of this type of literature – not only to its ecourse“ and discourse, thus stirring up love and impulse in the readers to find their own way towards it.

Книгата е актуализираното от Божанка Константинова био-библиографско изображение на българските писатели – творци за деца и юноши, реализирано за първи път от нейния баща Георги Константинов през 1958 г., но възприемано и днес като събитие в литературния ни живот. Ако махнем още четири десетилетия, става още по-обяснима, даже логична при тази периодичност само, липсата на цялостен преглед на тази литература (припомням, че първият опит за историзирането ѝ едва през 1927 г.) Ако кажем същото след още четири десетилетия, въпросът ще бъде: имаме ли литературни историци на тази „специализирана“ литература?

Неслучайно точно тази книга отново напомня жаждата по история на българската литература за деца. Но като нямаме още написана история или ... речник, чрез книгата на Георги Константинов и Божанка Константинова имаме написана основа и за история, и за речник, защото:

1. Книгата дава представа за фактическия обем на тази литература от Отец Паисий Хилендарски до 50-те години на XX век – обем, който винаги се оказва редуциран и в литературноисторическите обзори върху определен по-малък период, и в университетските курсове, и в христоматииите за изучаване и четене на тази литература. В новото издание, чрез горботката на Божанка Константинова, той е още повече напълнен, от една страна, и от

друга – внимателно е прецизиран.

2. Съдържа цялостна концепция върху литературата ни за деца в обхванатия период, основаваща се на собствената ѝ вътрешна логика и на логиката на общото ни литературно развитие – резултат от органичното съчетаване на гледната точка на историка на цялата ни литература (Георги Константинов) и гледната точка на историка на цялата ни литература за деца и юноши (Божанка Константинова).

3. Получилото се „общо сечение“ можем да наречем **органичното лоно** на българската литература, на стойностно родното, извън чужди литературни влияния и дори общи европоцентрични тенденции. Така разполагаме с един уникален списък на родните творци в родната ни литература, в който влизат и автори като Добри Чинтулов, Никола Козлев, Васил Друмев, Бачо Киро, не-типични писатели за деца, но „създавали духовната атмосфера в българския дом“ (Г. Константинов).

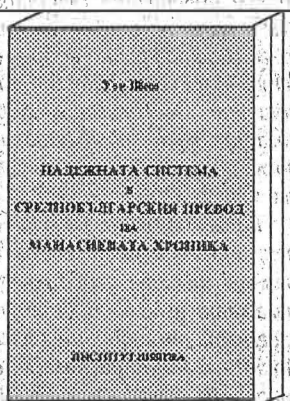
4. Отделните очерци в нея, за разлика от един литературен речник, се стремят да надхвърлят шаблонното фактологично запознанство и да се превърнат в „указатели за живата сила на живота“ на авторите, „за изворите на мисълта им“ (Г. Константинов). Това е вярност към субектите на тази литература, а не само към нейния „курс“ и дискурс. Затова и за очерците за живите писатели са из-

ползвани сведенията и бележките, които те самите са представили.

5. Така очерците прекриват единичния адрес – до изследователите на българската литература за деца и се стремят към много по-заветното събуждане у всеки читател на любов към тази литература и порив всеки сам да намери пътя си към нея.

Д-р Светлана СТОЙЧЕВА

Ново изследване

ШИН, Уте. Падежната система в среднобългарския превод на Манасиевата хроника. И-т „Лингва“, пор. „Дисертации“, 1. София, 1996.

The work of Ute Shin throws additional light on the development of the Bulgarian language in the Middle Bulgarian period, when some new analytical forms begin to persistently appear and function. The explicit connection

between the unification processes in the declensions during the Middle Bulgarian period and the transfer of the Bulgarian language from synthetism to analytism is avoided. In the definitions of the conclusions a significant attention is paid to the differences between the written and the spoken language.

Книгата на Уте Шин (Южна Корея) представя в систематизиран вид резултатите от анализа на склонителните форми на имената в среднобългарския превод на Хрониката на Константин Манасий. Авторът разпределя данните в осем глави и подробно излага фактите от вокалното и консонантното склонение. Важен акцент в проучването е анализът на принципите, по които в среднобългарски съществителните имена се групират в отделна парадигма. Уте Шин проследява отражението и на някои фонетични процеси върху склонителните парадигми, като отграничава в процеса на унификация на склонението фонетичните от собствено граматичните причини. Изследването на Уте Шин внася допълнителна светлина върху среднобългарския период, когато в езика все по-настойчиво се появяват и функционират нови, аналитични форми. Авторът избягва категоричното свързване на унификационните процеси в склоненията през среднобългарския период с прехода на българския език от